

Word of welcome

Professor Gerty Lensvelt-Mulders, rector magnificus University of Humanistic Studies
30e Dies Natalis, 29 Januari 2019

Welcome at the 30th anniversary of the University of Humanistic Studies. Thank you all for being here to celebrate this happy event with us. A special welcome (and introduction) to the president and members of the supervisory board, to the representatives of the Dutch Humanist Association, to my colleague rector magnifici, to my colleague in the executive board, and of course a very special welcome to the soon to be honorary doctors, George Fitchett, Phillip Kitcher and Hartmut Rosa, and to our key note speaker Mrs Sheila Sitalsing.

I will now continue in Dutch. The international guests here and will receive a translation of the speeches, so they will be informed.

De UvH bestaat vandaag 30 jaar. En ik ben er heel erg trots op dat ik hier nog steeds kan staan als de rector van een zelfstandige en florerende universiteit. Een universiteit waarvan de medewerkers door middel van academisch onderzoek en onderwijs elke dag opnieuw oprecht bijdragen aan een meer humane samenleving, waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden. Die dat doen vanuit een humanistische perspectief, ze laten zich inspireren door zowel het levensbeschouwelijk humanisme als het humanisme als een moreel politiek streven. Vijf jaar geleden zei ik dat 25 jaar worden jong is voor een universiteit, zeker in een cultuur waarin de leeftijd van instellingen veel aanzien geeft. Maar dat 25 jaar ook een prachtige leeftijd was: oud genoeg om volwassen te zijn, jong genoeg om nog vol voor je idealen te gaan.

Ik kan u verzekeren dat 30 nog steeds jong is, dat we nog vol voor onze idealen gaan, maar dat we de afgelopen jaren toch ook volwassener geworden zijn, vooral in academisch opzicht. Het is een uitdaging om een kleine universiteit te zijn in een wereld waar wet- en regelgeving uitgaat van heel andere maatvoering. Ik ben er trots op dat wij dat voor elkaar krijgen, dat onze publicaties en proefschriften veel gelezen worden, dat wij bijdragen aan maatschappelijke veranderingen, dat dat erkend wordt en zijn neerslag vindt in een toename van de derde geldstroom. En dat we steeds meer academische erkenning krijgen via samenwerkingen in Internationale consortia en een toename van succes in de tweede en vierde geldstroom. Daar hebben heel veel mensen hard voor gewerkt.

Vijf jaar geleden stond ik hier ook en velen in de zaal waren ook toen al aanwezig. Als ik terugkijk op die vijf jaar is de tijd voorbij gevlogen, ik kan nauwelijks geloven waar die jaren gebleven zijn. En als ik mij probeer te realiseren wat er allemaal gebeurd is, dan moet ik even bij-ademen. De snelheid, de allesomvattendheid van de veranderingen is nauwelijks voor te stellen. En dan heb ik het niet alleen over veranderingen in regelgeving vanuit overheidsinstanties als OCW, NVAO, etc. Ik heb het niet over veranderingen in bekostiging en wat ons daar allemaal nog te wachten staat. Ik heb het over de veranderingen in de maatschappij, de snelheid waarmee de wetenschap verandert en de steeds kortere houdbaarheid en snellere omlooptijd van wetenschappelijke paradigma's. Mijn gewaardeerde collega Luuc Soete zei het al bij zijn afscheid: Verandering is niet langer een gestaag lineair proces, het is exponentieel en het vertoont steeds vaker de kenmerken van chaotische processen.

Wat betekent dit voor een universiteit die het vooral heeft over trage vragen? Die zich inzet voor het bestaan van slow science? Voor wetenschappers die proberen sociale en

maatschappelijke problemen in hun complexiteit te zien? Ik heb bijvoorbeeld een PhD, die in de tijd dat ze onderzoek deed naar interventies in de jeugdhulpverlening, geconfronteerd werd met drie golven van veranderingen en evenzoveel faillissementen. En zij doet haar proefschrift in 4 jaar. Wat betekent dit voor onderzoekers die zich afvragen hoe de relatie tussen onderwijs en burgerschap in de toekomst vorm zal krijgen? Het is moeilijk om te voorspellen hoe de wereld er in 2050 uit zal zien. Wat is dan het ‘goede goed doen’ en ‘doen wat deugd en deugd doet’?

Als universiteit die ook verantwoordelijk is voor de ambtsopleiding tot humanistisch geestelijk verzorger, moeten we ons afvragen wat de veranderingen betekenen voor de uitoefening van dit beroep. Er is nood bij mensen die psychologisch is noch medisch, maar meer te maken heeft met morele waarden en de vraag of men eigenlijk wel een goed mens is. Nood die rechtstreeks is terug te voeren tot de grote vragen: wat is de betekenis van het leven, wat is het doel ervan? Wat is een goed leven leiden? Waartoe ben ik op aarde? Deze nood wordt steeds breder maatschappelijk erkend. Er komt geestelijke verzorging bij de politie en in de eerste lijn hulpverlening (huisartsenpraktijken).

De snel veranderende wereld maakt ook dat wij na moeten denken over humanisme. En dat nadenken heeft tijd nodig, maar gaat ook gepaard met een groot gevoel van urgentie.

Al die veranderingen en de versnelling daarin, tegenover de keuze om in ons onderzoek juist die trage vragen te adresseren, maakt dat wij kozen voor het thema *The Art of Listening And Deaccelerating Our Way of Life*.

Zo dadelijk begint het inhoudelijk deel van deze plechtige zitting met een keynote door Sheila Sitalsing, onderzoeksjournalist en columnist. Zij studeerde economie in Rotterdam en werkt voor verschillende kranten. In 2013 ontving zij de van Heldring prijs, voor haar journalistieke werk. De jury prees haar om om haar degelijke feitenkennis, humorvolle benadering en de afwezigheid van enig cynisme. Ze geeft een heldere en kritische blik op onze samenleving zonder het optimisme en geloof in onze veerkracht te verliezen. Gedegen en onderzoekende journalistiek is van onschatbare waarde voor onze samenleving. Daarin lijkt ze op de winnaar van een andere belangrijke prijs: de premium erasmianum, Barbara Ehrenreich. Ook Ehrenreich ontving haar prijs voor haar gedegen journalistieke en wetenschappelijke werk en de manier waarop zij daarmee bijdroeg aan een humane samenleving. Onze studenten gingen onlangs met haar in gesprek over haar boek *Nickle en Dimed*, dat gaat over de onderkant van de samenleving en het einde van de Amerikaanse en daarmee liberale droom. Sheila Sitalsing zal in haar keynote iets vertellen over de winnaars en de verliezers in de race om de tijd te hebben, te krijgen en haar te controleren.

Daarna volgt er een muzikaal intermezzo door David Visser. Het is feest, we zijn vandaag allemaal een beetje 30 jaar geworden. Daar hoort een lied bij. Ik heb David leren kennen tijdens een bijeenkomst met geestelijk verzorgers bij justitie. Daar leidde hij het ad hoc en door hemzelf, op instigatie van de Humanistisch Geestelijk Verzorger, opgerichte gevangenskoor. Ik was zodanig onder de indruk van zijn werk dat ik hem gevraagd heb ook vandaag met ons te zingen.

En tenslotte komen we natuurlijk aan waar het op deze Dies om draait, het uitreiken van de eredoctoraten aan Philip Kitcher, George Fitchett en Hartmut Rosa. Het is een goede gewoonte om bij een lustrum eredoctoraten uit te reiken. Vijf jaar geleden ontvingen Joan Tronto, Carol Ryff en Amartya Sen een eredoctoraat. Eerder reikten we eredoctoraten uit aan

bijvoorbeeld Frans de Waal, Sarah Blaffer Hrdy, Martha Nussbaum en Rutger Kopland. Allen voor hun bijzondere inzet academisch of anderszins voor een humane samenleving waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden.

Voor ik het woord aan Sheila Sitalsing geef, wil ik nog een ding benadrukken. Er is een uitspraak dat het niet de organisaties en instituties zijn die een land groot maken, maar de mensen en hun eerlijke bijdrage aan het land, het is een belangrijk politiek goed dat mensen in staat worden gesteld om te participeren, vrijelijk en open. Instituten behoren aan de mensen die er werken en leven. Dat beseft ik elke dag als rector van de UvH. Elke keer als ik dus spreek over de UvH dan bedoel ik haar mensen, haar medewerkers en studenten die elke dag deze plek zo bijzonder maken. Die de afgelopen vijf jaar weer met heel hun hart en ziel hebben bijgedragen aan de groei en bloei van dit prachtig instituut en samen dit prachtig instituut zijn. Dank jullie wel daarvoor, weet dat het gezien is.

Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Sheila Sitalsing voor de keynote speech.